

CAL
EA958
C18

#1/1981

DOCS

Achtste jaargang nr. 1
april 1981

Driemaandelijkse publikatie
uitgegeven door de Canadese Ambassade
Sophialaan 7, 's-Gravenhage

LIBRARY E A / BIBLIOTHÈQUE A E
3 5036 01030085 6

CANADA VANDAAG

Canada's aantrekkingskracht op buitenlandse investeerders

In de stabiliteit van zijn politieke en economische klimaat wordt Canada door maar weinig landen geëvenaard.

Het bruto nationaal product (BNP), d.w.z. de waarde van de totale produktie van een land, overschrijdt jaarlijks ruimschoots de som van 200 miljard dollar. Tussen 1960 en 1977 onderging het met de regelmaat van een klok een jaarlijkse stijging van vijf procent. De Canadese economie kent daardoor een hoger groeipercentage dan de meeste geïndustrialiseerde landen. Met behulp van forse kapitaalinvesteringen streeft men ook in het vorig jaar aangevangen decennium naar een voortgezette expansie.

Deze nieuwe groeiperiode zal evenwel een heel ander beeld te zien geven dan de eerste dertig jaren na de oorlog. Voor het overgrote deel werd zij toen nog bepaald door de eisen die met name de V.S. en de wereld-exportmarkten stelden aan de natuurlijke grondstoffrijdommen van het land. De eerste grote oliecrisis, die van 1973/'74, markeerde voor Canada echter een drastische ommekeer.

Voor goede waarnemers kwam deze ommekeer niet helemaal als een verrassing. Reeds vóór het begin van de jaren zestig kon er al gesproken worden van de olie- en aardgasreserves in de bodem van Alberta, die weleens de aanzet zouden kunnen geven voor een veelomvattende petrochemische industrie. In diezelfde tijd groeide de betekenis van de handel in het gebied van de Stille Oceaan, waarvan met name Brits Columbia

Het spannen van leidingen voor microgolven in Coquihalla Valley, Brits-Columbia.

en Alberta de rijke vruchten plukken. Een volgende factor was de aanzet naar een versnelde economische en sociale ontwikkeling van het Frans-Canadese bevolkingsdeel in Quebec.

Oliecrisis markeerde drastische ommekeer

Terwijl door de loop van deze ontwikkeling geografische en technologische grenzen met reuzestappen werden overschreden, begon de noodzaak te groeien voor het scheppen van nieuwe arbeidsplaatsen. De geboortegolf van de jaren zestig had Canada's geboorteoverschot sneller doen groeien dan dat van de Verenigde Staten. Om van de bevolkingstoename als gevolg van het door Canada gevoerde immigratiebeleid niet te spreken.

Meer jonge mensen maken zich thans niet alleen op voor hun intrede in het arbeidsproces. Door hun behoefte aan woonruimte veroorzaken zij ook een nieuwe vraag op een markt, die door de toenemende rentelasten en de in dit deel van de wereld eveneens merkbare recessie tijdelijk was teruggevallen.

De overheid geeft daarvoor van haar kant de nodige stimulansen. Maar tegelijkertijd moeten er nog andere voorzieningen worden getroffen. Er moeten ziekenhuizen worden gebouwd en medische centra. Meer scholen vooral, waar al deze jonge mensen — onder wie een toenemend aantal vrouwen — worden voorbereid op hun toekomstige plaats in het hoogontwikkelde arbeidsproces.

Rond 1985 zal daardoor de helft van het aantal nieuwkomers op de arbeidsmarkt voortgezet onderwijs hebben genoten, zoals dat in de V.S. eveneens het geval is. Terwijl er daarnaast zowel door de federale als door de provinciale regeringen intensief gewerkt wordt aan het totstandkomen van een reeks on-

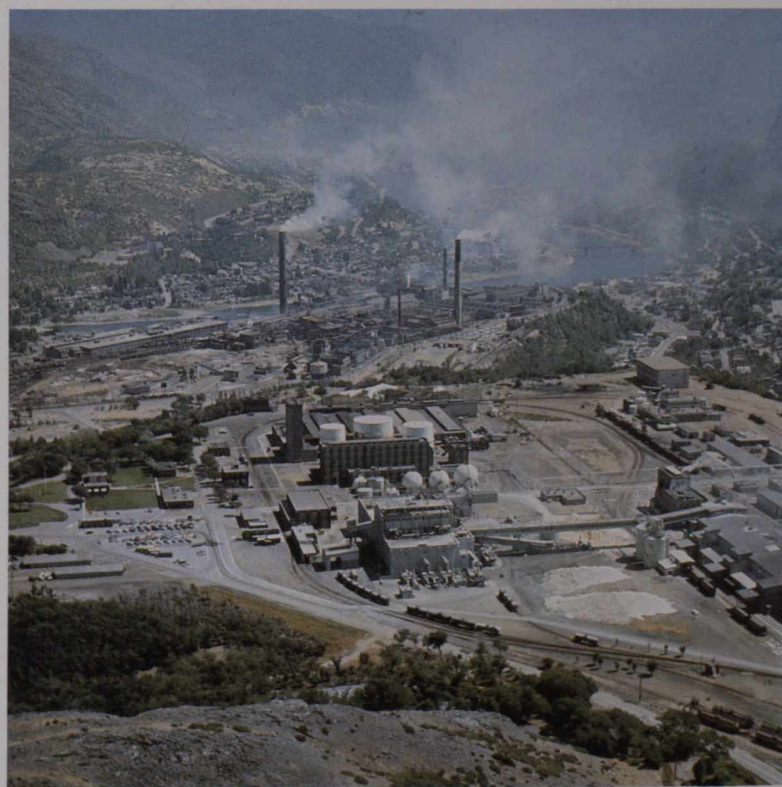
Mededeling van de redactie

Een bijzonder groot aantal lezers van "Canada Vandaag" hebben de bij de vorige editie ingesloten antwoordkaart ingezonden. We zijn u allen zeer dankbaar voor uw reacties waaruit dikwijls aanmoedigende en nuttige suggesties naar voren kwamen. De redactie zal daar in de toekomst zeker rekening mee houden.

Het geeft ons veel voldoening te weten dat "Canada Vandaag" met belangstelling wordt gelezen.

Canada is de grootste nikkelproducent ter wereld. Dit reusachtige muntstuk van 5 dollarcent (dat gewoonlijk 'nickel' wordt genoemd) te Sudbury, Ontario, is daarvan het symbool.

Een potasmijn en -raffinage-complex in Saskatchewan. Potas (kaliumchloride) is een gewilde meststof.

Boven: Olieraffinaderij temidden van het uitgestrekte prairielandschap even buiten Regina, Saskatchewan.

Rechtsboven: De waterkrachtcentrale "Lactaquac" in de provincie New Brunswick.

derwijsprogramma's, waardoor nu reeds duizenden oudere Canadezen in de gelegenheid zijn hun vakbewaamheid verder te ontwikkelen om deze aan te passen aan de stormachtige ontwikkelingen van de laatste tijd.

Ruim 24 miljoen Canadezen

	1976	1980	stijging in %
Newfoundland	557.725	582.900	+ 4,5
Prins Edward Eiland	118.229	124.000	+ 4,9
Nova Scotia	828.571	855.000	+ 3,2
New Brunswick	677.250	708.700	+ 4,6
Quebec	6.234.445	6.310.800	+ 1,2
Ontario	8.264.465	8.587.300	+ 3,9
Manitoba	1.021.506	1.028.000	+ 0,6
Saskatchewan	921.323	973.000	+ 5,6
Alberta	1.838.037	2.113.300	+ 15,0
Brits Columbia	2.466.608	2.662.000	+ 7,9
Noordwestelijke territoria	42.609	43.000	+ 0,9
Yukon	21.836	21.600	- 1,1
Totaal Canada	22.992.604	24.009.600	+ 4,4

Gewijzigde kapitaalstroom

Een opmerkelijk gegeven bij deze ontwikkeling is de duidelijke heroriëntering van de kapitaalstroom in de richting van de drie meest westelijke provincies. Zo heeft Alberta met zijn sterk stijgende aandeel in de totale aanwas van de bevolking (zie bovenstaande tabel) in een spanne van zeven jaar zijn kapitaalbestedingen verdubbeld. Op dezelfde manier, zij het minder spectaculair, is bij Brits Columbia en Saskatchewan de stijging van het bevolkingscijfer gepaard gegaan met een groeiend aandeel in het nationaal produkt, annex de daarvoor noodzakelijke investeringen.

De veelbelovende uitkomsten van de proefboringen naar koolwaterstoffen voor de kust van de Atlantische provincies bleken voorlopig nog niet in staat om het voor een groot deel van de visserij afhankelijke Newfoundland reeds in de periode 1977-1980 een wat florissant-

Opslag van kunstmest in het bedrijf te Trail, B.C., van Comico Ltd., een vooraanstaand Canadees concern op het gebied van mijnbouw, chemicaliën en kunstmest.

ter beeld te bezorgen. De voor exploitatie op grote schaal noodzakelijke dollarbedragen liggen daardoor nog onaangetast. Maar zodra het binnenkort wel zo is, zal de geschatte opbrengst ruimschoots de nu nog genoten federale steun overtreffen, die de afgelopen jaren resp. 335 en 385 miljoen dollar bedroeg.

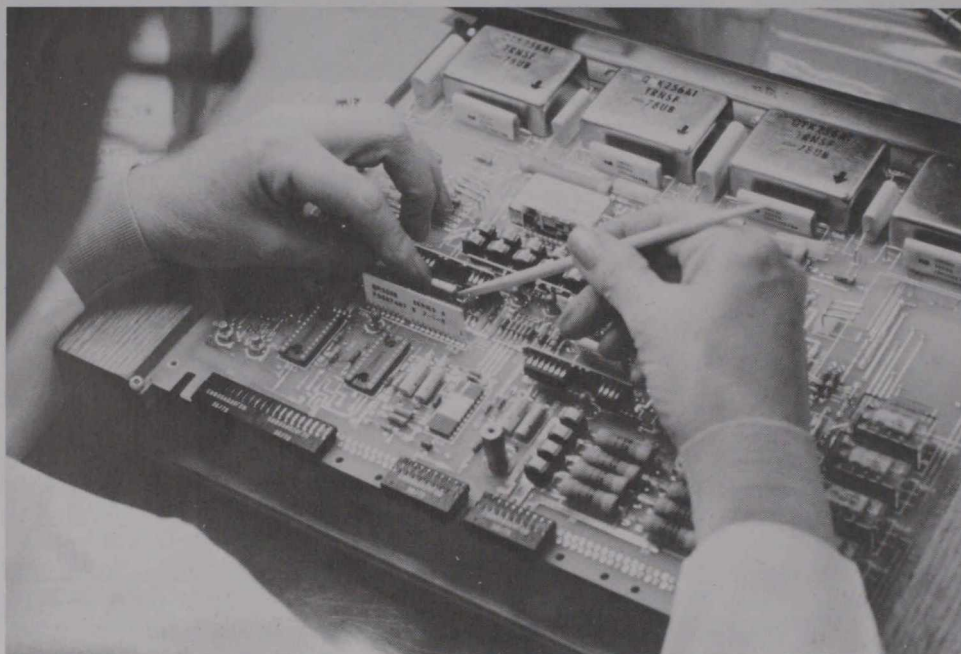
Ook Ontario, en in mindere mate Quebec, hebben een terugslag gekend. De gigantische investeringen in het waterkrachtproject in het gebied van James Bay ten spijt. En niettegenstaande ook de expansie van de automobiel-, staal-, aluminium- en papierindustrieën.

Toch blijven deze provincies nog altijd garant voor een aandeel van 60% in de

king niet missen op het financiële beeld. Voor de jaren tachtig wordt daarin weliswaar een zeker herstel verwacht van de woningbouw uit de huidige depressie. Al is men daarbij voldoende realistisch om te beseffen dat het ideale patroon van de jaren zeventig — toen de woningsector 5% uitmaakte van het BNP — voorlopig verleden tijd is. Men houdt het nu op 3%. Met een reële, al dan niet tijdelijke, stijgingskans naar 4%.

De sleutelpositie voor de toekomst van de Canadese economie ligt daarom elders. Wij kijken daarvoor allereerst naar het voorradige energie-potentieel. Een ijzersterk potentieel, ook al vergt dit naast enorme menselijke inspannin-

Overigens wordt er nog volop gewerkt aan verschillende uitbreidingen van de Alaska pijpleiding. Waarbij het in de bedoeling ligt om via nieuwe aftakkingen het aardgas van Alberta niet alleen naar Californië (!) te pompen, maar ook naar de Canadese afnemers ten oosten van Montreal. Voorts wordt de capaciteit van de hoofdleiding opgevoerd. In de eerste plaats om te voldoen aan de toenemende industriële behoefte van Saskatchewan en nog meer van Manitoba. Tevens wordt zodoende ruimte gecreëerd voor export van aardgas naar het Amerikaanse midden-westen en naar de noordoostelijke staten. Wanneer de kalender 1990 wijst moet dit alles een feit zijn. Maar voor het zover is, zal de wereld ongetwijfeld reeds kennis hebben genomen van de uitkomsten van de nieuwe energiepolitiek van de federale regering die erop gericht is bestaande boringen te intensiveren en nieuwe reserves in exploitatie te brengen. De aanzienlijke voorraden zware olie van Lloydminster, evenals het veelbelovende Hiberniaveld bijna 300 km buiten de kust van Newfoundland, de boringen op Sable Island bij Nova Scotia en in de Beaufort Zee en rond de eilanden van de Noordelijke IJszee moeten rond 1985 dit aandeel in het BNP hebben opgevijseld van 2 tot 2½%.

Het testen van een onderdeel van het door Northern Telecom Ltd. ontwikkelde digitale communicatie systeem, het zgn. DMS-100 systeem.

nationale welvaart. Waarbij inmiddels voor James Bay reeds de eerste hydrodollars aan de horizon zijn verschenen. Verkregen uit de export van elektrische stroom naar de Verenigde Staten. Waarbij voor Quebec zelf nog meer dan voldoende overblijft om het eigen industriële apparaat draaiend te houden met op een constant redelijk prijspeil gegarandeerde elektrische stroom.

Beloften voor de jaren tachtig

Overzien wij vanuit deze verscheidenheid aan gegevens de nabije toekomst van het land, dan ontmoeten wij daarbij dezelfde spanningen, hetzelfde tekort aan evenwicht waarmee de hele wereld-economie kan worden gekarakteriseerd. Voor Canada komt — nadat de V.S. daarin waren voorgegaan — daar nog een noodzakelijke bijsturing bij van de energieprijzen. En, al blijven deze ook daarna aan de lage kant, toch zal een dergelijke operatie haar uitwer-

gen een ongekeerde omvang aan investeringen. Voor het lopende decennium alleen reeds voor een bedrag van 300 miljard dollar.

Maar daarmee zal het aandeel van de energieproductie in het BNP dan ook een sprong kunnen maken van de 3½% uit de jaren zeventig naar de 6% of meer die de plannenmakers voor 1985 hebben voorzien.

Wel zullen er dan bepaalde wijzigingen optreden in de investeringsmix voor energie. Zo zullen de uitgaven voor opvoering van het elektriciteitspotentieel beslist lager komen te liggen dan het peil van ca. 60% dat in 1978 nog op het scorebord stond.

Op datzelfde moment echter heeft het tijdperk van de ontginning van oliehoudende teerzanden zich al met de nodige nadruk aangediend (uitvoeriger informatie daarover verschafte het artikel "Het menselijk epos van de Canadese teerzanden" in het vorige nummer van Canada Vandaag). Hiermee annex verloopt de verdere ontwikkeling van de aanverwante petrochemische industrie.

Fabriekspotentieel

Bij dit alles zouden wij bijna geneigd zijn over het hoofd te zien, dat de Canadese economie op nog een groot aantal andere pijlers is gebouwd dan op zijn, op zichzelf voldoende indrukwekkende, rijkdom aan energie. Er is overigens wel een duidelijk oorzakelijk verband. De volop beschikbare energie is immers een beslissende factor bij de winning en verwerking van de zestig (!) verschillende mineralen — van potas en asbest tot goud en uranium voor het opwekken van kernenergie — die behalve voor een respectabele uitvoer eveneens garant zijn voor het functioneren van een efficiënt opgebouwd, technologisch hoogontwikkeld nijverheidsapparaat. In deze sector van het Canadese bedrijfsleven ontmoeten wij zowel voedsel en dranken als producten van de houtindustrie, papier en aanverwante artikelen, metalen en metaalfabrikaten, machines, transportmiddelen, elektriciteitsartikelen, petroleum- en steenkoolproducten, alsook voortbrengselen van de chemie.

In 1976 (wij kiezen met opzet deze peildatum, die het midden houdt tussen de twee oliecrises van de laatste tijd) was deze fabrieksnijverheid alleen al goed voor een jaaropbrengst van 96,6 miljard dollar. Wat dit betekent in het algemene beeld van de nationale productie kan men aflezen uit de hierna volgende tabel:

De 545 m. hoge Canadian National telecommunicatietoren in Toronto.

Productiegemiddelden in % ¹⁾

Landbouw, bosbouw, visserij en jacht	3,8
Mijnbouw, ontginningen en olie	3,9
Fabrieksnijverheid	24,1
Bouw en constructie	7,1
Transport, opslag en communicatie	10,1
Openbare nutsbedrijven (gas, water, elektriciteit)	3,0
Handel	12,7
Financiën, verzekeringen, onroerend goed	7,1
Gemeenschapsvoorzieningen, bedrijfsleven en persoonlijk dienstbetoon	11,2
Overheid	17,3
	<hr/> 100,0

¹⁾ Peildatum 1976

Analoog aan andere volwassen economieën staat het dienstenverlenende element in deze opstelling hoog genoteerd. Transport, opslag en communicatie, handel, financiën, verzekeringen en onroerend goed, gemeenschapsvoorzieningen, bedrijfsleven en persoonlijk dienstbetoon, openbare diensten en defensie vertegenwoordigen bij elkaar ca. 60% van het nationaal produkt.

Doordat veel van deze werkzaamheden sterk arbeidsintensief zijn hoeft het niet te verwonderen, dat tweederde van alle arbeidskrachten werkzaam is in deze sectoren.

Honger naar kapitaal

Zoveel inspanning, zoveel ondernemingslust veroorzaakt onvermijdelijk een moeilijk te verzadigen honger naar kapitaal voor investeringen die verdere expansie mogelijk moeten maken. Al eerder werd de omvang daarvan voor

het lopende decennium op 750 miljard dollar geschat; de omvang van dit bedrag kan achteraf alleen maar blijken groter te zijn.

Canada is immers niet alleen een gezonde economie, maar de Canadezen zijn eveneens bereid, een groot deel van hun spaargelden in de toekomst van hun land te beleggen. Daarmee wonnen zij het vertrouwen van de buitenlandse investeerders. Regeringen zowel als particulieren speelden de afgelopen kwarteeuw dan ook een toenemende rol bij het verschaffen van kapitaal, getuige deze cijfers:

Directe investeringen in Canada (boekwaarde in miljarden dollars)

1950	1960	1970	1975
4,0	12,9	26,4	39,8

Bijna de helft van dit laatste bedrag (41%) werd belegd in de industrie, 24% in de winning van olie en gas, 12% in de financiële sector en 11% in hoogovens en mijnbouw.

Een snelle blik op de kaart maakt het inspelen op dit beeld van de Canadese welvaart ook voor de particuliere belegger des te aantrekkelijker. Door zijn strategische ligging biedt het land tal van mogelijkheden voor penetratie op alle wereldmarkten, de Noordamerikaanse markt voorop.

Hoogontwikkelde verbindingen en transportsystemen vergemakkelijken en ondersteunen elke commerciële activiteit. Dit alles gedragen door een financieel systeem dat het vertrouwen geniet van binnen- en buitenlandse investeerders.

Niet ten onrechte wordt dan ook algemeen erkend, dat de financiële markten van Canada tot de meest betrouwbare en efficiënte behoren in het aantrekken van aanzienlijke vermogens.

Gids voor investeerders

De toevloed van aanzienlijke sommen aan vreemd kapitaal brengt mee, dat door de Canadese regering gewaakt wordt tegen overheersing door buitenlandse belangen. Dit geldt met name voor een aantal vitale sectoren zoals het bankwezen en andere financiële instellingen, vervoer, kernenergie, pers, radio en televisie, alsook de exploratie van de arctische olie- en aardgasvoorraden.

De getroffen maatregelen reiken niet verder dan soortgelijke veiligheidsmaatregelen waarmee andere geïndustrialiseerde landen hun nationale belangen plegen veilig te stellen.

Andere maatregelen zijn erop gericht, de vestiging te bevorderen van kleinere onafhankelijke bedrijven onder Canadees beheer.

Als uitgangspunt over de hele linie wordt de opvatting gehuldigd, dat nieuwe vestigingen in belangrijke mate van nut moeten zijn voor het land. Voor elke bedrijfstak en voor elke omgeving kan dit verschillen; daarnaast wordt rekening gehouden met zaken als concurrentiepositie, werkgelegenheid e.d.

Over al deze punten heeft de Handelsafdeling van de Canadese Ambassade (Sophialaan 7, 2514 JP 's-Gravenhage) voor geïnteresseerde investeerders een informatieve brochure beschikbaar. Deze "Businessman's Guide to the Foreign Investment Review Act" bevat in kort bestek een overzicht van de voornaamste voorwaarden welke door de federale regering aan buitenlandse beleggingen worden gesteld.

De vele stroomversnellingen en watervallen leveren de waterkracht voor de Canadese elektriciteitscentrales.

Telidon in het dagelijkse leven

Teletekst en viewdata beginnen bekende begrippen te worden. Vaak wordt er een scheiding gemaakt tussen deze twee zaken. Teletekst is dan het informatiesysteem, verzorgd door de omroep, waarbij gecodeerde informatie als een parasiet mee wordt gezonden met een gewoon televisiebeeld. Viewdata is het raadplegen van een computer via een telefoonlijn. De actuele informatie uit teletekst kan echter in de viewdata computer worden gezet.

Canada doet dit en de naam voor het nieuwe Canadese informatiemedium is Telidon. Canada gaat nog een stapje verder. Er hoeft niet altijd gebruikgemaakt te worden van een dure telefoonlijn om de computer te raadplegen. In de kabeltelevisienetten zitten meestal ongebruikte kanalen. Die zijn ideaal voor dit doel en ze zijn al betaald. Telidon maakt gebruik van het al in huis aanwezige televisietoestel, waarbij een speciale decoder moet worden ingebouwd om de stroom informatiesig-naaltjes op het scherm zichtbaar te maken. De gebruiker heeft een klein kastje om informatie op het scherm zichtbaar te maken, in zijn eenvoudigste vorm is dat de afstandsbediening van het televisietoestel.

De Canadese Telidon-ontwikkeling onderscheidt zich van soortgelijke systemen in andere landen door de veel grotere grafische mogelijkheden en de uitgebreidere mogelijkheden voor tweerichtingsverkeer. De Canadese overheid heeft daarom goede hoop dat Telidon een wereldstandaard kan worden voor systemen op dit gebied. Om te begrijpen wat Telidon in het dagelijkse leven zal gaan betekenen en tot welke veranderingen Telidon aanleiding zal geven moeten we de zes gebieden, waarop Telidon mogelijkheden biedt, bekijken.

Het opvragen van informatie

In de Telidon-computers kunnen vele honderdduizenden pagina's informatie worden opgeslagen. Wij kunnen daarbij in de eerste plaats denken aan encyclopedische informatie. Een nadeel van een encyclopedie is dat er op de dag van verschijning al achterhaalde feiten in staan. Als één pagina is verouderd moet er al een nieuwe druk worden gemaakt. Bij Telidon kan binnen een minuut die ene pagina worden veranderd. Het is daarom waarschijnlijk dat op den duur encyclopedieën vrijwel zullen verdwijnen in drukvorm.

Encyclopedische informatie zal ons via het beeldscherm bereiken. Voor andere soorten informatie is dat nog duidelijker: denk maar eens aan telefoonnummers (telefoongidsen verouderen zeer snel), vertrektijden van autobussen, treinen en vliegtuigen, maar ook aan actuele informatie, zoals het weerbericht, beurskoersen, het nieuws, menu's en recepten en daaraan gekoppeld de groenteprijzen, enzovoorts.

Informatie hoeft ook niet altijd zwaar te zijn. Iedere dag kan men op een bepaalde pagina in Telidon een andere mop lezen en er is een vaste bladzijde waar raadseltjes op staan. Teneinde de mogelijkheden van Telidon ten volle te begrijpen zullen we één voorbeeld blijven volgen: U woont in Toronto en wilt een bezoek brengen aan Japan. Via Telidon kijkt u welke reismogelijkheden er zijn. Zowel de reistijden als de prijzen kunt u in Telidon vinden. Maar Telidon biedt meer: Informatie over hotels in Tokio,

gegevens over visa en vaccinaties, maar ook de excursiemogelijkheden naar de gebreidere mogelijkheden voor tweerichtingsverkeer. De Canadese overheid heeft daarom goede hoop dat Telidon meer: informatie over hotels in Tokio, gegevens over visa en vaccinaties, maar ook de excursiemogelijkheden naar de ogenblikkelijk worden verwerkt. Telidon verschaft u dus alle informatie voor uw reis naar Japan. Op de dag van vertrek kijkt u voor alle zekerheid op Telidon of het vliegtuig vertraging heeft.

Het aanvragen van folders

U hebt gezien dat er twee luchtvaartmaatschappijen zijn die aantrekkelijke reismogelijkheden naar Japan bieden. Op dat moment zou u best weer eens een mooie kleurrijke folder bij de open haard willen doorbladeren. Geen nood: één druk op een knopje van het Telidon bedieningspaneeltje en op hetzelfde ogenblik wordt uw verzoek een folder te sturen in een bakje van de betreffende maatschappijen gedeponerd. Telidon is gebruikt als een elektronische postbode, snel en goedkoop. Op dezelfde manier kunt u opmerkingen over het systeem bij de beheerder van Telidon maken. U kunt informatie-

FINANCIAL REPORT		
CLOSING TSE INDICES TUESDAY NET		
	Close	Change
Minerals	2262.68	-4.48
Financial	2220.92	-1.92
Oil, Gas	4858.45	-32.24
Industry	1419.08	-10.00
Utilities	1564.08	-15.63
Consum.	1981.37	-14.33
Merch.	1438.91	+4.99

Press 1 TSE Indices continued
2 News

ve folders over zeer uiteenlopende zaken aanvragen, maar u kunt ook cursist worden bij een opleiding voor schriftelijk onderwijs, of boeken voor een symposium. Deze laatste voorbeelden komen al op het terrein van het elektronisch boodschappen doen, het tele-winkelen. Wij komen daar nog op terug.

Tele-winkelen

U hebt thuis de folders doorgelezen en u weet welke vlucht en welke maatschappij u naar Tokio wilt nemen. In feite zou u nu een reisbureau bellen of er naar toe gaan. Met Telidon hoeft dat niet. U boekt een vlucht en u weet meteen of het een geaccepteerde reservering is, dus of er nog plaats in het vliegtuig was. Ook de verrekening kan elektronisch geschieden. U kunt toestemming geven het bedrag van de reis van de bank- of girorekening af te schrijven. Deze manier van het kopen van een reis of een cursus biedt erg veel mogelijkheden voor de huidige postorderbedrijven. Zij zien dan ook grote mogelijkheden in het tele-winkelen. U kunt thuis de elektronische Telidoncatalogus doorbladeren. U bestelt door een druk op de knop. Dit tele-winkelen heeft voor- en nadelen. Winkelen heeft ook een sociale functie: u komt in contact met anderen en u praat ook over "gezellig" winkelen. Die gezelligheid is wel weg bij het tele-winkelen. Winkelen doet u echter niet altijd voor de gezelligheid. Soms wilt u gewoon een bepaald produkt hebben. Soms is winkelen ook niet aantrekkelijk, omdat de winkel ver weg is. Parkeerproblemen, files en stijgende benzineprijzen maken het gezellig winkelen niet altijd even aantrekkelijk. In die gevallen biedt de telewinkel van Telidon u nieuwe mogelijkheden.

Boodschappen doorgeven

Net zoals u een folder kon aanvragen of een artikel kon bestellen, zo kunt u een boodschap doorgeven aan een andere Telidon abonnee. U wilt een paar familieleden laten weten dat u naar Japan gaat. U geeft die boodschap dan via Telidon aan hen door. Als u werkelijk zinnen wilt intypen hebt u een toetsenbord nodig, zoals dat bij een schrijfmachine wordt gebruikt. Ook met een kleiner kastje, zoals de afstandsbediening, kunnen al vele boodschappen worden doorgegeven. Op de afstandsbediening zitten cijfertjes, die gebruikt kunnen worden om boodschappen te coderen. Zo kan 231 betekenen: "Proficiat moeder" en 232: "Proficiat vader". Het doorgeven van eenvoudige gecodeerde boodschappen en het doorgeven van uitvoerige teksten tussen abonnees onderling is bij Telidon makkelijk te realiseren. De elektronische briefwisseling is hiermee een feit geworden. De mogelijkheden kunnen heel ver worden uitgebreid. Mijn secretaresse kan op een pagina (waarvoor ik alleen de code ken) een brief zetten die ik op dat moment thuis moet lezen. Ik kan elektronisch toestemming geven de brief te verzenden. De brief kan uit tekstverwerkende apparatuur zijn gekomen die aan Telidon is gekoppeld, mijn secretaresse kan zelfs thuis blijven typen, ze wordt gedicteerd via Telidon en de schone brief wordt weer via Telidon in mijn bedrijf op briefpapier van het bedrijf uitgetypt.

Huiswerkcorrectie

De reis naar Japan laten we nu even zitten en we praten over een vijfde mogelijkheid. Er wordt een televisiecursus uitgezonden en na afloop moeten de cursisten vragen beantwoorden. De vragen worden via Telidon gesteld en

via Telidon beantwoord. De score voor u persoonlijk komt op uw scherm. Uw totaal-score wordt in een computer bijgehouden. U kunt aanvullende vragen stellen aan de docenten van de cursus en dat alles natuurlijk via Telidon.

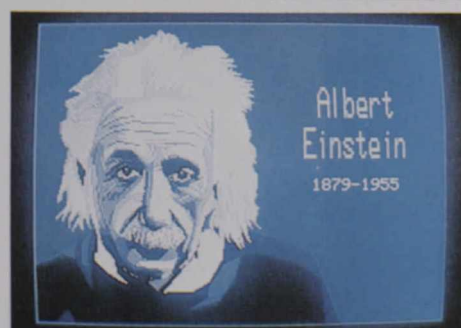
Telidon kan ook worden gebruikt om een enquête te houden, bijvoorbeeld de vraag of een bepaalde televisieserie moet worden voortgezet of de vraag of een bevolking vóór of tegen kernenergie is.

Nog een stapje verder en verkiezingen worden via Telidon gehouden. Het hele verkiezingsapparaat is dan overbodig. Al deze mogelijkheden besparen veel kosten, maar ze zijn ook erg beangstigend omdat er bijna altijd en soms heel veel arbeidsplaatsen verdwijnen.

Toekomstige mogelijkheden

Alles wat we tot nu toe hebben gezegd is met het huidige Telidon al realiseerbaar. In het systeem kunnen echter nog veel meer zaken worden opgenomen, zoals een bejaardenalarm, waarbij één Telidonknop moet worden ingedrukt om hulp in te roepen of het opnemen van de gasmeter via één van de kanalen in het geval Telidon wordt gekoppeld met een kabeltelevisionet. Telidon biedt veel mogelijkheden, maar omdat die mogelijkheden nieuw zijn, houden ze ook het gevaar van aantasting van de privacy en van fraude in. Iemand die uw toegangsnummer en klantnummer kent, kan op uw kosten Telidon gebruiken of reizen naar Japan boeken. Er moet dus een goede beveiliging zijn ingebouwd. De privacy kan worden aangeast als bekend wordt welke informatie u zou willen hebben. Een te snelle invoering kan grote problemen met de werkeloosheid opleveren. Er is echter geen sprake van dat Telidon en soortgelijke systemen over twee of drie jaar al in alle huiskamers zouden staan. Bij de invoering van deze nieuwe communicatiesystemen denken wij aan termijnen van minimaal tien jaar om de heel geleidelijke invoering langzaam te realiseren. Waarschijnlijk zal Telidon eerst door het bedrijfsleven en daarna in openbare gebouwen, zoals bibliotheken en postkantoren verschijnen. De rol van de commercie moet bij dit alles nauwlettend in de gaten worden gehouden.

De Canadese overheid heeft er blijk van gegeven Telidon graag te willen introduceren, maar tevens om die introductie geleidelijk en goed begeleid te laten verlopen.

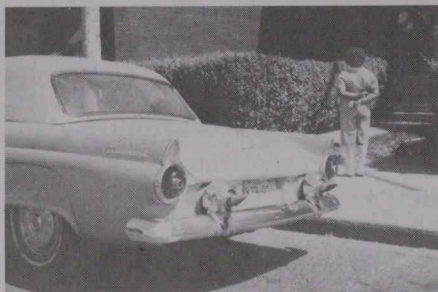

**EXPOSITIE VAN
CANADESE FOTOGRAAF
ROBERT WALKER**

Vanaf 1 mei a.s. tot en met 14 juni zal het werk van de Canadese fotograaf ROBERT WALKER te zien zijn bij de Galerie Pennings, Geldropseweg 61a te Eindhoven.

De foto's van Robert Walker zijn in kleur, maar structureel gezien bestaan zij uit zwart/wit foto's waarin de kleur gebruikt wordt om door een bepaalde kleurstelling in het onderwerp door de fotograaf bedoelde emotionele effecten op te roepen. Deze effecten, die de visie van de fotograaf op de werkelijkheid weergeven, moet de toeschouwer zelf ontdekken door zorgvuldige beschouwing van het werk.

Deze in zwart/wit afgedrukte foto geeft door het ontbreken van de kleuren geen juiste indruk van het werk van Robert Walker. Wij kunnen onze lezers alleen aansporen de foto's zelf te gaan zien.

**SAMENWERKING
ART GALLERY
OF ONTARIO IN
TORONTO EN
HET RIJKSMUSEUM
VINCENT VAN GOGH
IN AMSTERDAM**

Door nauwe samenwerking van beide bovengenoemde musea is een tentoonstelling tot stand gekomen die een betrekkelijk nieuw kunsthistorisch begrip tot onderwerp heeft, nml. het "cloisonisme". Dit "cloisonisme", dat voor het eerst werd opgemerkt bij Van Gogh en de Franse schilders van zijn tijd, wordt gekenmerkt door het nadrukkelijk gebruik van krachtige omtreklijnen en heldere kleurvlakken. De tentoonstelling, waar in totaal 150 werken wor-

*Vincent van Gogh, L'Arlésienne (Madame Ginoux) 1888
coll. New York, The Metropolitan Museum of Art.*

den geëxposeerd, omvat een groot deel van de schilderijen van Van Gogh uit het gelijknamige museum in Amsterdam, alsook een aantal werken van zijn tijdgenoten: Anquetin, Bernard, Denis, Gauguin, Laval, Meyer de Haan, Sérusier en Toulouse-Lautrec. Behalve het Van Gogh Museum in Amsterdam stelden ook particuliere verzamelaars en Amerikaanse musea werken voor deze tentoonstelling beschikbaar.

Op 23 januari j.l. werd de tentoonstelling, die toen als titel droeg "Vincent van Gogh and the birth of Cloisonism" in de Art Gallery of Ontario in Toronto geopend. H.K.H. Prinses Juliana, die juist in die tijd incognito een bezoek aan Canada bracht, woonde de opening bij. De expositie werd in Toronto door 240.000 mensen bezocht.

Op 8 april is de tentoonstelling in Amsterdam geopend in het Rijksmuseum Vincent van Gogh. In Nederland is zijn naam "Van Gogh en zijn Franse Vrienden"; het cloisonisme als stijl 1886-1891. Hij duurt tot 14 juni a.s.

**INTERNATIONALE
INDUSTRIEPRIJS
VOOR CANADA**

Het Instituut International de Promotion et de Prestige in Genève heeft de internationale industrieprijs voor dit jaar toegekend aan Northern Telecom, de grootste fabriek van telecommunicatie apparatuur in Canada en de derde van Noord-Amerika. Deze hoge onderscheiding is het bedrijf ten deel gevallen omdat het "diep is doorgedrongen in sleutelmarkten voor telecommunicatie-apparatuur buiten Canada en het op technologisch terrein onbetwist nummer één is."

Northern Telecom is de eerste Canadese maatschappij die de Zwitserse prijs wordt toegekend.

Het instituut te Genève werd zeventien jaar geleden opgericht. Lid kunnen alleen landen worden die tevens lid zijn van de Verenigde Naties. De jury voor de jaarlijkse onderscheiding bestaat uit topindustriëlen en academici.

Northern Telecom behaalde in 1979 een omzet van 1,9 miljard dollar en heeft 34.000 personeelsleden in vestigingen in Canada, de V.S., Groot-Brittannië, Brazilië, Turkije en Maleisië.

De uitreiking van de onderscheiding zal op 6 mei a.s. in Ottawa plaats vinden.

*Walter F. Light,
President-directeur
van Northern
Telecom Ltd.*

Het testen van een DMS-100 systeem in het bedrijf van Northern Telecom Limited te Brampton, Ontario. Dit is een digitale telefooncentrale met een capaciteit van ongeveer 100.000 aansluitingen. Met de introductie van DMS-100 is een nieuwe generatie geavanceerde telecommunicatie-apparatuur ten tonele verschenen.

